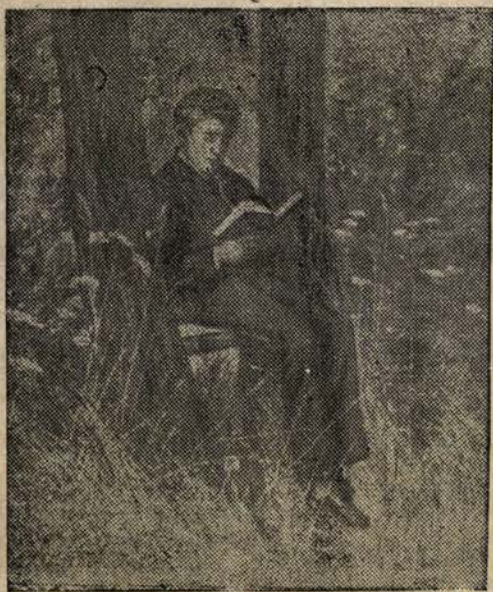

БАБА МАРТА.

Месец Март се смѣта, че баба Марта, дошла. Особенъ месецъ. Децата особено се радватъ. Завързватъ имъ мартеници (осуканъ бѣлъ и червенъ конецъ) на дѣсната ржка. На момитѣ и булжитѣ завързватъ мартеници-герданъ и на шията. Това е за здраве и противъ лоши очи (уроки). Носятъ се до пристигането на първитѣ ластовици. Мартеница (червенъ парцалъ) се връзва на прѣти и по кжщитѣ за здраве. Щомъ дойдатъ ластовицитѣ и щъркелитѣ се снема. Това е приблизително денятъ **младенци** (благовещение). На 1 Мартъ, обичай е, да се изнасятъ и изгърсватъ кжщнитѣ дрехи и завивки. Въ Преславска околия запалватъ метла и обикалятъ двора, викайки: „Вънъ бѣлхи, вътре Марта“. На огъня слагатъ черно котле, за да нѣма по

Чети Евангелието I

житата главня. Раздаватъ малки печени питки намазани съ медъ, противъ болести.

Има много приказки и легенди за баба Марта, гдето

внимание. Лоша репутация за заведението, за него, за бждащето му.

Разтичалъ се той и едно следъ друго извадилъ окоето на своя голѣмъ ханджийски котаракъ и сърдцето на своята свиня. Ами ржка, откъде! Нали било късно презъ нощта добралъ се до бесилката въ затвора, отръзалъ ржката, която му трѣбвало, отъ току що обесения тамъ човѣкъ.

Слава Богу, рекли болнитѣ гости, като поели отъ ханджията на следния день своитѣ органи. Внимателно ги намѣстили по мѣстата имъ. И започнали своитѣ научни обяснения. Окоето е по-малко, наистина, но това е вследствие на атмосферното влияние. Станало е известно окисление. Ще се нормализира постепен-

СИРНА НЕДѢЛЯ.

И тя е пълна съ много народни обичаи. Цѣлата седмица — това сж дни на веселба. Ядатъ се само масло, сирене и яйца. Въ самия недѣленъ день, младитѣ ходятъ за прошка отъ старитѣ, сватветѣ, кръстницитѣ. Правятъ имъ поклонъ и казватъ: „Прощавайте“. Този день се окончателно заговѣва. При визититѣ се носятъ подарѣци — на мжжете лимонъ, а на женитѣ портокалъ, за да бждатъ поститѣ леки и сладки. Вечерята настѣпва радостъ за децата. Хамкатъ се. Завързватъ парче твърда халва на конецъ, прикаченъ на тавана въ стаята. Въ старини повѣсвали вжгленъ, яйце или сирене. Часть отъ тия повѣсени нѣща се запазвали за цѣръ и уроки, и детски болести, презъ годината. Накрай подпалва се конца, и ако догори до горе

добре ще е всичко, ако ли не — вещае лошо. Срѣщу сирни заговѣзни се палятъ огньовете, които се прескачатъ отъ моми и момци за здраве. Това се нарича „Самодива — оретникъ“. Въ родопския край и Тракия хвърлятъ запалени

рога, напудрени съ брашно, червена боя, съ дървета, коллове, дървенъ бръсначъ, четка и пр. — кукеритѣ сж страшни. Събиратъ подарѣци: пари, жито, брашно, хлѣбъ: сланина и др. Лудурии . . . шеги . . . игри . . . хора . . .

Моли се на Бога!

стреми — на малки 10 см. прѣчки вмшватъ въ зацепки слама. Жолкото повече такива стрели, наречени „Чавги“, падатъ въ момини двори, толкова по-добре. За изгасване случайни пожари, отрано сж приготвени котли пълни съ вода. Моми и момци се събиратъ на кръстопжтищата и пѣятъ пѣсни (за гората и зората) предъ натрупанъ народъ зрители.

Най-интересно е това, което вършатъ кукеритѣ на следния день — понедѣлникъ. Облѣчени най-оригинално: водачътъ на кукеритѣ, нареченъ баба, свирачи-кукери, бербринъ-кукеръ и др. пресрѣщатъ селянитѣ на пжтъ за нивитѣ и ги връщатъ насилствено (плашатъ добитѣка имъ и др.). Гърбави, смѣшни, съ торби и дисаги, животински глави и

година. Изгубилъ всѣка човѣщина и благородство. Все едни свински чувства и мръсотии го занимавали. Разстроилъ себе си, дома си, рода си. Хората го показвали като мръсникъ и му лепнали прозвището „свиня“. Третиятъ подсилитѣ създаденото помежду имъ мрачно настроение. Нѣколко присжди вече ми сж прикачени, рекълъ той. Кждето и да премина, безъ да искамъ, тая ржка ме е усрамила, все липа — краде. Сжщинска хайдушка ржка.

Така хората днесъ сж се очертали въ три групи: съ котешки мигливи очи, съ свински сърдца и съ хайдушки ржце.

Лошитѣ очи — прозорецътъ на душата раждатъ завистъта, съблазньта и кражбата.

пиене и веселие. . . Оригиналитѣ маскирани кукери събиратъ всички деца . . . Всичко е за веселие и берекети. А.

Запази се чистъ!

По стѣпкитѣ на младостта има много сериозни опасности и изпитания. Трѣбва да се внимава! . . .

Попитали единъ добъръ младежъ, който постоянно въздишалъ: „Защо все се оплаквашъ отъ работа, когато и ние не стоимъ празни, и не се оплакваме“. „Трѣбва, казалъ той, постоянно да пазя два сокола, да задържамъ два заяка, да уча два ястреба, да се боря съ единъ драконъ и съ единъ лъвъ“. Какво значи тази шега? — „Двата сокола, продължилъ той, това сж моитѣ очи, които съмъ длъженъ постоянно да пазя, да не видятъ лоши нѣща. Двата заяка, това сж моитѣ крака, които трѣбва да задържамъ отъ порочни и грѣховни пжтища. Двата ястреба — това сж моитѣ ржце, които трѣбва да следя и заставамъ да вършатъ само полезни нѣща. Дракона е моя езикъ, който трѣбва да обуздавамъ и задържамъ отъ зло речие и празнословие. А лъва е моето сърдце, което лесно може да стане гнѣздо на лоши мисли и чувства“. дд.

Лошото сърдце, — резервирътъ на чувствата ражда мръснитѣ похоти, сквернословия и мерзости. Лошитѣ ржце орждие на дявола сж творцитѣ на всѣко зло въ свѣта. . . . За това всѣкой е длъженъ да се оперира наново и си постави нови истинско-човѣшки очи, човѣшко сърдце и чисти ржце. ДА.